

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

98.

KURIER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 14-го Декабря. — 1848 — Wilno. WTOREK, 14-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Декабря.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Ведомству, 26-го Ноября, назначены:

Начальникъ Джароблоканскаго Военнаго Округа и всей Лезгинской Кordonной Линіи, Генералъ-Лейтенантъ *Шварцъ 1-й*, Начальникомъ 19-й Пѣхотной Дивизіи;

Командиръ 1-й Бригады 21-й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Бриммеръ 1-й*, Начальникомъ Артиллеріи Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса;

Состоящій по Артиллеріи и для особыхъ порученій при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, Генералъ-Маіоръ *Чаплицъ*, Командиромъ 1-й Бригады 21-й Пѣхотной Дивизіи, и

Командиръ Кавказской Гренадерской Артиллерійской Бригады, Генералъ-Маіоръ *Нольде*, состоятъ по Артиллеріи.

Уволенъ отъ службы, за болѣзнію, Начальникъ Артиллеріи Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генералъ-Лейтенантъ *Козляниновъ 1-й*, съ мундиромъ и пенсіономъ полного жалованья.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Ведомству, 14-го Ноября, умершій Начальникъ Штаба Отдѣльнаго Сибирскаго Корпуса, Генералъ-Маіоръ *Жемчужниковъ*, исключенъ изъ списковъ.

— Изъ Департамента Сельскаго Хозяйства выдана пятилѣтняя привиллегія Минской Губерніи вольноотпущенному крестьянину Осипу *Якушику*, на изобрѣтенную имъ жатвенную машину.

В п л а н.

По случаю приближенія новаго 1849 года, Губернское Попечительство Виленскихъ дѣтскихъ Пріютовъ, по примѣру прошедшихъ лѣтъ, желая соединить обычай визитовъ общихъ въ извѣстные дни года съ дѣломъ благотворительнымъ, предполагаетъ между лицами, которые на то соглашаются, выдѣло заготовленія и разсылки визитныхъ билетовъ на Новый Годъ вносить извѣстную сумму въ пользу зѣланныхъ Пріютовъ, Попечительство которыхъ озабочитъ насъ атаиствомъ всѣхъ именъ въ особомъ спискѣ, который будетъ доставленъ каждому изъявившему на

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 8-go Grudnia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojsennym, 26-go List pada, mianowani:

Naczelnik Dżarobiatokańskiego Wojennego Okręgu i całej Leczgińskiej Kordonowej Linii, Jenerał-Porucznik *Schwarz 1-szy*, Naczelnikiem 19-jej Dywizyi Piechoty;

Dowódzca 1-jej Brygady 21-jej Dywizyi Piechoty, Jeneral Major *Brimmer 1-szy*, Naczelnikiem Artylleryi Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego;

Liczący się w Artylleryi i do szczególnychъ poleceń przy Oddzielnymъ Korpusie Kaukaskimъ, Jeneral-Major *Czaplicъ*, Dowódzca 1-jej Brygady 21-jej Dywizyi Piechoty, i

Dowódzca Kaukaskiej Grenadyerskiej Brygady Artylleryi, Jeneral-Major *Nolde*, liczącymъ się w Artylleryi.

Uwolniony ze służby, z powodu choroby, Naczelnik Artylleryi Oddzielnego Kaukaskiego Korpusu, Jeneral-Porucznik *Kozłaninow 1-szy*, z munduremъ i całą pensją według etatu.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojsennym, 14-go Listopada, zmarły Naczelnik Sztabu Oddzielnego Korpusu Sybirskiego, Jeneral-Major *Żemczukinow*, wykreslony został z Kontrolli.

— Departament Gospodarstwa Wiejskiego wydał przywilęj pięcioletni uwolnionemu właścicielowi gubernii Minskiej, Józefowi *Jakuszykowi*, na wynalezioną przezeń machinę do żęcia złoza.

W i l n o.

Z powodu zbliżającego się Nowego Roku 1849, Gubernialna Opieka Wileńskich Domów Przytulku dla Dzieci, na wzór lat uprzednichъ, chce połączyć zwyczaj ogólnychъ wizyt, w pewnychъ dniachъ roku, z czynami dobroczynności, wno i aby osoby, które na to przystaną, zamiast przygotowywania i rozsyłania wizytowychъ билетówъ na Nowy Rok, składały pewną ilość pieniędzy na rzeczъ tutejszychъ Przytulków, których Opieka postara się o wydrukowanie wszystkichъ imionъ na oddzielnęj liście, która doręczona zostanie każdemu, który tego życzyć będzie. Począć wszystkie osoby na liście wyrażone, uważać się będą jak gdyby już

это желание. После чего все означенные лица считаются уже исполнившими общие визиты, по которым они должны были разсылать карточки. Для того поручено Виленскому Полицмейстеру собирать подписки и деньги от желающих лиц замѣнить визиты пожертвованиемъ. За такое объявление къ Новому Году вносить отъ каждой особы не менее 3 р. сер., срокъ принятія подписокъ назначается 18 число текущаго Декабря.

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 9 Декабря.

Во вчерашнемъ номерѣ Прусскаго Государственнаго Указателя обнародовано два Королевскихъ декрета относительно выборовъ для законодательныхъ Палатъ. Для Первой Палаты, каждый Пруссакъ, имѣющій 30 лѣтъ отъ роду и ежегодно платящій, по крайней мѣрѣ, 8 талеровъ подати, или владѣющій недвижимою собственностію, которая, стоитъ по меньшей мѣрѣ 5000 талеровъ, или пользующійся 500-ми талеровъ чистаго годоваго дохода, имѣетъ право участвовать въ выборѣ избирателей (*Wahlmänner*) въ той общинѣ, гдѣ онъ жилъ въ продолженіе полугода. Каждые 100 человекъ, пользующіеся такимъ правомъ и называемые коренными избирателями (*Urwähler*), выбираютъ отъ себя по одному избирателю (*Wahlmann*). Для Второй Палаты, каждый Пруссакъ можетъ быть кореннымъ избирателемъ въ той общинѣ, гдѣ онъ жилъ въ продолженіе полугода, если, только, онъ не прибѣгаетъ, для поддержанія своего существованія, къ общественной благотворительности. Коренные избиратели выбираютъ для Второй Палаты по одному избирателю на каждыя 230 душъ народонаселенія своей общины. Выбранные такимъ образомъ избиратели выберутъ, съ своей стороны, настоящихъ депутатовъ. Впрочемъ, способъ избирания представителей будетъ окончательно установленъ при ревизіи уложенія.

— Королевскимъ рескриптомъ 8-го с. м. поручено министерству объявить благодарность всемъ приславшимъ Его Величеству поздравительныя адреса, по случаю минувшаго 25-лѣтія бракосочетанія Его Величества.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 8-го Декабря, штемпельный сборъ съ публичныхъ газетъ, какъ туземныхъ такъ и иностранныхъ, взимаемый донынѣ на основаніи штемпельнаго закона, 7-го Марта 1822 года, совершенно отмѣненъ.

— Возникшій въ настоящемъ году дефицитъ въ государственномъ казначействѣ, составляетъ слишкомъ 20 милліоновъ талеровъ.

— Относительно переговоровъ, происходившихъ недавно въ Потсдамѣ съ г-мъ Гагерномъ, мы узнали о слѣдующихъ подробностяхъ: Не подлежитъ, по видимому, ни какому сомнѣнію, что главнымъ порученіемъ сего знаменитаго политика было соотнѣшеніе на счетъ сношеній, при которыхъ Пруссія могла бы стать въ главѣ соединенной Германіи. Прусскій Король, говоритъ, объявилъ, что онъ важный постъ Регента Германскаго союза, со всею его отвѣтственностію приидетъ бы только тогда, когда согласились бы на то какъ Германскіе Монархи, такъ и представители разныхъ странъ. Для того въ германскомъ уложеніи слѣдовало бы преимущественно опредѣлить снѣ соотношенія.

— Въ письмахъ изъ Франкфурта на Майнѣ утверждаютъ, что тамъ въ пользу Пруссіи господствуетъ такое расположеніе, какого за нѣсколько предъ симъ мѣсяцевъ никто не подозревалъ и не считалъ вѣроятнымъ. Даже лѣвая сторона, за исключеніемъ красныхъ республиканцевъ, соглашается на проектъ назначенія Пруссіи въ члѣнъ Германіи; сему благоприятствуютъ также и католики, за исключеніемъ лишь ультрамонтановъ. Если правда то, что Баварское правительство сильно сопротивляется преобладанію Пруссіи, то съ достовѣрностію можно утверждать, что Баварскіе депутаты во Франкфуртѣ раздѣляютъ совершенно другое мнѣніе. Единственное и почти самое важное препятствіе противу поставитъ Австрія, которая никогда не захочетъ добровольно согласиться на возвышеніе Пруссіи. Черезъ нѣсколько дней будетъ собранъ во Франкфуртѣ комитетъ, состоящій изъ депутатовъ разныхъ отѣлковъ, для уложенія между

одбытыя общія визиты, зъ powodu которыхъ mussten розсылатъ бiletы. W tym celu поручено Wilenskiemu Policiejstrowi zbierać podpisy i pieniądze od osób chcących zastąpić wizyty ofiarami. Za takie ogłoszenie każda osoba opłaca 3 rub. sr.; termin przyjmowania podpisów zakreśla się do d. 18 Grudnia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y

Berlin, 9 grudnia.

W numerze onegdajszym *Pruskiego Urzędowego Monitora* ogłoszone zostały dwa Królewskie postanowienia dotyczące się wyborów do przyszłych Izb Prawodawczych. Do Pierwszej Izby, każdy Prusak, mający 30 lat wieku i corocznie opłacający przynajmniej 8 talarów podatku, lub posiadający nieruchomy majątek, wartości najmniej 5,000 talarów, lub pobierający 500 talarów czystego rocznego dochodu, ma prawo brać udział w obiorze wyborców (*Wahlmänner*) w tej gminie, gdzie mieszkał w ciągu półroczia. Każda seceina ludzi, używających takiego prawa i nazywających się pierwiastkowymi obiorcami (*Urwähler*), wybiera z pomiędzy siebie jednego wyborcę (*Wahlmann*). Do Drugiej Izby, każdy Prusak może być pierwiastkowym obiorcą w tej gminie, gdzie mieszkał przez półroczcie, jeśli tylko nie pobiera żadnego wsparcia z ogólnych zakładów dobroczynności. Pierwiastkowi obiorcy wybierają do Drugiej Izby jednego wyborcę z każdych 250 dusz ludności swojej gminy. Obrani w ten sposób wyborcy wybierają ze swojej strony rzeczywistych deputowanych. Z resztą sposób obierania Reprezentantów zostanie ostatecznie określony przy rewizji ustawy.

— Postanowieniem z d. 8 b. m., Król Jego Mość polecił gabinetowi ogłosić podziękowanie swoje tym wszystkim, którzy mu, z powodu 25-rocznicy zaślubin jego, adressy z powińszowaniem nadesłali.

— Rozporządzeniem Królewskim z d. 8 grudnia, opłata stempłowa od gazet publicznych, tak krajowych jak zagranicznych, pobierana dotąd na zasadzie prawa stempłowego z d. 7 marca 1822 r., została całkiem zniesioną.

— Powstały w tym roku deficyt w skarbie publicznym wynosi przeszło 20 milionów tal.

— O odbywanych niedawno w Potsdamie z panem Gagerem układach, dowiadujemy się następujących bliższych szczegółów: Zdaje się nie ulegać żadnej wątpliwości, że główną misją tego znakomitego polityka, było naradzenie się nad stosunkami, wśród jakich Prussy mogłyby stanąć na czele połączonych Niemiec. Król Pruski miał oświadczyć, że wtedy tylko przyjąłby ważne stanowisko Naczelnika Rzeszy Niemieckiej z całą jego ciężką odpowiedzialnością, jeżeli tak Monarchowie Niemiec, jako też Reprezentanci ludu w różnych krajach zgodzą się na to. Dla tego w ustawie Niemieckiej należałoby przedewszystkiem stosunki te oznaczyć.

— Wiarogodne listy z Frankfurta n. M. zapewniają, że tam panuje takie usposobienie na korzyść Pruss, jakiego przed kilku miesiącami nikt się ani domyślał, ani za prawdopodobne nie uważał. Nawet lewa strona, z wyjątkiem czerwonych republikańców, zgadza się na plan postawienia Pruss na czele Niemiec, podobnegoż zdania są katolicy, wyjąwszy ultramontanów. Jeżeli prawda, co wielu twierdzi, że rząd Bawarski opiera się mocno *Hegemonii* Pruss, to za to z pewnością utrzymać można, że Deputowani Bawarscy w Frankfurcie całkiem innego są zdania. Jedyną prawie i największą przeszkodą leży w Austrii, która nigdy dobrowolnie nie może zezwolić na wznieśienie się Pruss. Za kilka dni ma się we Frankfurcie zebrać komitet, złożony z Deputowanych różnych frakcyi, dla załatwienia pomiędzy sobą kwestyi względem przyszłego Naczelnika Rzeszy Niemieckiej. Rezultat jest niewątpliwy. A tak owa wniosła godzina 24-go marca, może się urzeczywistnić jeszcze przed upływem roku.

собою вопроса относительно начальника германского союза. Результат несомнителен. И так великий час 21-го Марта, может осуществиться еще до истечения года.

— Принц Карл Прусский отправился в Ольмюц.

Потсдам, 6 Декабря.

Эрц-герцог Фердинанд д'Эсте младший, прибывший сюда, третьего дня, из Ольмюца, отправил ся сегодня во Франкфурт на Майн.

Австрия.

Вена, 6 Декабря.

Император Фердинанд, в воздаяние особенных заслуг фельдмаршала князя Виндизгреца, пожаловал его, 30-го Ноября, кавалером ордена св. Стефана большого креста, а ныне царствующий Император, удостоил его высочайшим рескриптом, в коем сказано, что оказанный фельдмаршалом верность и мужество останутся навсегда памяти Его Величеству.

— Князь Виндизгрец, в присутствии Кроатского Бана и многочисленного генералитета, раздавал сегодня, в главной своей квартире, в Шенбрун, золотые и серебряные медали живым чинам, отличившимся во время приступа к Виа. Раздача сия происходила при немолкаемом громе орудий.

— Городекой совет поднес бану Иеллашичу, адресс, на который он отвечал: „Моя заслуга заключается единственно в том, что и я также среди затруднительных обстоятельств остался верен собственному своему убеждению. Если бы я мог содействовать к тому, чтобы прекрасная Вена снова приобрела прежнее величие, я признал бы себя истинно счастливым. То что вы называете геройскою отвагою и достопамятным деянием, я считаю лишь знаком вашего ко мне расположения. Справедливо сказано вами, что история будет судить об этом, и может быть осудит меня строже благосклонных ваших слов, изъясненных в адресс.“

— Много генералов уволено в отставку с полными окладами жалованья, в том числе, бывший военный министр Занини.

— Бумаги, относящиеся к процессу разстрелянного в Виа, по приговору военного суда, Роберта Блума, переданы комиссарам Франкфуртского сейма, которого он был членом. Полагают, что сейм, рассмотрев сии акты, изменит свое решение.

— Следственная комиссия допросила 14 человек, обвиняемых в умерщвлении генерала Латура, но в числе их не обнаружено убийцы, нанесшего ему удар молотом.

— Из допросов, произведенных в Виа членами демократического клуба, находящимися под судом, оказывается, что помощник статс-секретаря Пульский раздал, 6-го Октября, членам этого клуба 50,000 гульденов, чтобы подкупить их к умерщвлению графа Латура.

— Вчера Венгерцы вторглись в пределы Австрии, близ Брука, и подвинулись до города Робрау; но вечером отступили. По железной дороге послан был тотчас в Брук второй батальон полка Латура. Венгерцы вторглись также, для грабежа, в Штирию, куда вскоре посланы будут войска.

— По известиям из Комо, там разстрелян, по приговору военного суда некто Иосиф Маэстрацци, уроженец Брешии, за покушение склонить австрийских солдат к побегу. Участник его, трактирщик Пьетро Ронкетти, приговорен к двухлетнему содержанию в крепости. Кузнец Кремьера разстрелян там же за сокрытие оружия.

— В Тироляском Вестнике пишут о вылазке Венецианцев, 19-го Ноября, из форта Малгеры против Местре. Австрийский генерал Мастрович, узнав о том заблаговременно, приказал Команданту в Местре, полковнику Иеллашичу (брату Бана Кроатского), ввести войска свои во внутренность этого местечка, и оставить сильный отряд в засаде, на берегу канала. Венецианцы, сделав вылазку, очутились между двух огней; в следствие чего оставив два

— Хіагэ Карол Пруски wyjechał do Olomuńca.

Potsdam, 6 grudnia.

Arcy-Хіагэ Фердынанд д'Есте мłodszy, przybyły tu z Olomuńca dnia onegdajszego, wyjechał dzisiaj do Frankfurta nad Menem.

Austria.

Wiedeń, 6 grudnia.

Cesarz Ferdynand, dnia 30 z. m., nagradzając znakomite zasługi Feldmarszałka Хіагэа Виндизгрэца, mianował go kawalerem wielkiego krzyża orderu sw. Stefana, a obecnie panujący Cesarz listem gabinetowym zapewnił go, że dowody wierności i waleczności jego pozostaną zawsze w sercu J. C. Mości.

— Хіагэ Виндизгрэц, w obec Bana Kroacji i licznego grona Jenerałów, rozdawał dziś własnoręcznie, w głównej swojej kwaterze w Schönbrunn, złote i srebrne medale, podoficerom i żołnierzom, za odznaczenie się przy szturmie Wiednia. Podczas tej uroczystości grzmiały działa bez przerwy.

— Rada Miejska podała Banowi Kroacji przez deputacyą adress, na który tenże odpowiedział: „Zasluga moja, jeśli mam jaką, polega jedynie na tem, że i także wśród trudnych okoliczności, pozostał wiernym niemu przekonaniu. Jeśli bym się mógł przyczynić do tego, iżby znów piękny Wiedeń do dawnego blasku powrócił, czułbym się prawdziwie szczęśliwym. To co Panowie mówicie o uwielbieniu, o bohaterkiej odwadze i chwalebnym czynach, przyjmuję tylko za oznakę waszej dobrej woli. Sprawiedliwieście bowiem rzekli, że historia sądzić o tem będzie, i może być, że osądzi ziemnie, niżli wasza uprzejmość w słowach życzliwego adressu.“

— Znaczna liczba Jenerałów została przeznaczona z pensją do dymisji; a między tymi, były Minister wojny Zанини.

— Papiery dotyczące się processu rozstrzelanego w Wiedniu, za wyrokiem sądu wojennego, Roberta Bluma, wręczone zostały Komissarzom Sejmu Frankfurckiego, którego był członkiem. Sądzą, że Sejm roztrząsawszy te akta zmieni uprzednie swoje postanowienie.

— Komissya śledcza przesłuchiwała 14 osób, obwinionych o udział w zabójstwie Jenerala Latoura, lecz pomiędzy temi nie znajduje się ów morderca, który go pierwszy młotem ugodził.

— Z badań sądowych członków Klubu demokratycznego, okazuje się, że pomocnik Węgierskiego Sekretarza Stanu, Pułskiego, rozdał d. 6 października między członków tegoż Klubu 50,000 guldenów, dla podkupienia ich w celu zabicia Hrabiego Latoura.

— Węgrzy wtargnęli wczoraj do Austrii pod Bruck, i doszli aż do Robrau. lecz znów cofnęli się wstecz. Wysłano zaraz do Bruck, drogą żelazną, drugi batalion полку Latoura. Węgrzy także wpadają do Styrii, w celu rabunku; wkrótce jednakże wojska będą tam wysłane.

— Według wiadomości z Rómo, rozstrzelany tam został, za wyrokiem sądu wojennego, pewny Józef Маэстрацци, rodem z Brescia, za podnawianie do nieczeki żołnierzy Austriackich. Spólnik jego, трактирник Пьетро Ронкетти, został skazany na dwuletnie więzienie w twierdzy. Kowal Crescieri także rozstrzelany za ukrywanie broni.

— W gazecie Tyrolskiej piszą o wycieczce Wenecyan wykonanej d. 19 listopada z warowni Malghieri przeciw m. Mestre. Jenerał Austriacki Mastrowicz, uwiadomiony o tem wcześniej, zalecił Komendantowi w Mestre, Polkownikowi Jellaczycowi (bratu Bana Kroackiego), cofnąć wojska swoje do tego miasteczka, i zostawić mocny oddział na zasadzce, nad brzegiem kanału. Wenecyanie, składający wycieczkę, znaleźli się między dwoma ogniami, i opuścili dwa działa pierzchnęli w nieładzie, przyczem utracili

свои пушки, обратились въ безпорядкѣ въ бѣгство; они потеряли убитыми и ранеными 300 чел., плѣнными 700. Немногіе прибыли обратно въ Милгеру.

— Наложённая въ Ломбардіи военная контрибуція, окончательно отмѣнена.

— Торговый домъ Ротшильдовъ доставилъ арміи миллионъ рейнскихъ гульденовъ.

8 Декабря.

— Зѣсь говорятъ, что венгерскія дѣла будутъ улажены миролюбивымъ образомъ. Съ этою цѣлью предприняты уже мѣры какъ со стороны нашего правительства, такъ и Венгерцевъ. Главнѣйшія основанія договора состоятъ въ томъ, что проживающіе въ Венгрии Славяне будутъ признаны независимыми отъ венгерской короны, равно какъ Кроаты и Словаки. Такъ пишетъ газета „Народныя новости“ (*Narodni Nowiny*), которая, касательно славянскихъ дѣлъ, всегда заключаетъ самыя достоверныя извѣстія. Въ этой же газетѣ сообщаютъ, что Кроатскій уроженецъ, Кульмеръ, назначенъ Далматскимъ губернаторомъ; такимъ образомъ совершится соединеніе южныхъ Славянъ.

— Кроатскія войска безпрепятственно прошли въ Венгрію, отъ Вольфстала до Никольстала, и безъ сопротивленія обезоружили крестьянъ. 29-го Ноябрь происходило между аванпостами Австрійскаго Генерала Симонича и Венгерскихъ инсургентовъ жаркое дѣло подъ Пресбургомъ, не имѣвшее важныхъ послѣдствій, но 30-го числа Венгерскія войска вдругъ вышли изъ Пресбурга, со 150-ю пушками, во внутренности земли, обезоруживъ прежде того Пресбургскую гражданскую стражу, и взявъ съ собою ея оружіе. Они занимаютъ теперь выгодныя позиціи въ Визельбургѣ, Арадѣ и Коморнѣ. Австрійцы надѣются къ Новому Году совершенно потушить мятежъ въ Венгріи, ибо не весь народъ участвуетъ въ немъ, а только малая часть его, возмущенная Коссутомъ.

— Утверждаютъ что Сеймъ вскорѣ переведенъ будетъ изъ Кремсирѣ въ Вѣну, и затѣмъ объявлено будетъ всепрощеніе.

— Кроація, Славонія и Далмація, а также Семиградъ, будутъ имѣть представителей въ зѣшнемъ сеймѣ, а не, въ Венгерскомъ.

— Семиградская Губернія, въ отношеніи внутренняго управленія возвратится снова къ прежнимъ своимъ правамъ, ибо уже состоялось постановленіе объ уничтоженіи союза Семиградской области съ Венгеріею.

Ольмюцъ, 5 Декабря.

Бъ манифестѣ, изданномъ къ націямъ австрійской Имперіи, 2-го Декабря, Императоръ Францъ-Иосифъ объявляетъ, что признаетъ необходимость и пользу учрежденій, соответствующихъ нуждамъ эпохи, и что неколеблясь пойдетъ путемъ, имѣющимъ цѣлью возстановленіе на прочныхъ началахъ Австрійской Имперіи.

Вотъ эти начала: истинная свобода, совершенное равенство правъ для разныхъ націй, составляющихъ Имперію, равномѣрно равенство правъ представителей сихъ націй относительно законодательства. Его Величество присовокупляетъ, что постановивъ сохранить въ неприкосновенности корону и государство, какъ бы ни раздѣлялъ свои права съ уполномоченными отъ своихъ націй, надѣется, что при ихъ содѣйствіи и съ Божіею помощію усилить соединить въ одно великое царство разныя страны и народности, изъ которыхъ состоитъ государство.

Предприняты мѣры для подавленія междоусобной войны, вспыхнувшей въ одной части государства. Для возстановленія мира, Его Велич. полагается на содѣйствіе своихъ націй при посредствѣ ихъ представителей. Его Импер. Величество полагается также на благонамѣренность сельскаго населенія, которое въ послѣднее время, по освобожденіи отъ крѣпостнаго состоянія, получило возможность пользоваться всѣми гражданскими правами. Его Велич. не менѣе надѣется на гражданскихъ чиновниковъ и храбрую свою армію.

Его Велич. объявляетъ, что желаетъ вознаграждать заслуги безъ различія происхожденія и заключаетъ манифестъ слѣдующими словами: „Націи Имперіи! Мы вступаемъ на престолъ нашихъ предковъ въ важную эпоху. Велика отвѣтственность возлагаемая на Насъ Провидѣніемъ. Уповаемъ, что Богъ не оставитъ насъ.“

въ забитыхъ и раненыхъ 300 людей, въ женеахъ 700. Невелику wróciło do Malghieri.

— Наложённая przez Feldm. Radeckiego kontrybucya wojenna w Lombardyi została ostatecznie cofnięta.

— Dom Rotszyldów udzielił wojsku pożyczkę milion reńskich.

Dnia 8 grudnia.

— Mówią tu, że sprawy Węgierskie na drodze spokojnej będą załatwione. Już w tym względzie poczynione zostały kroki tak ze strony rządu naszego, jako i przez Węgrów. Główne zasady ugody mają być te, że mieszkający w Węgrzech Sławianie ogłoszeni będą za niezależnych od korony węgierskiej, podobnież Kroacya i Sławiona. Tak donoszą „Narodowe Nowiny“, (*Narodni Nowiny*), które co się tyczy interesów Sławiańskich, zawsze najpewniejsze zamieszczają wiadomości. Według doniesienia tegoż dziennika, Kulmer, rodem Kroata, mianowany został Gubernatorem Dalmacyi, przez co uskutecznioneby zostało zjednoczenie południowych Sławian.

— Wojsko Kroackie bez żadnej przeszkody przeszło w Węgrzech, od Wolfstalu do Nikolstalu, i bez oporu rozbroiło włascian. Dnia 29 listopada zaszła między przednimi strażami Austriackiego Jenerala Simonicza i Węgierskich rokoszów zwawa utarczka pod Preszburgiem, która jednakże nie doprowadziła do żadnych stanowczych wypadków. Nazajutrz, d. 30 listopada, wojsko Węgierskie nagle wyszło z Preszburga ze 150 działami, i udało się w głąb kraju, rozbroiwszy uprzednio Preszburgską gwardyę narodową i broń jej z sobą zabrawszy. Wojsko to zajmuje obecnie karzystne położenie pod Wieselbergiem, Arad i Komornem. Austriacy mają nadzieję, że do Nowego Roku zupełnie rokosz przytłumią w Węgrzech, gdyż nie cały lud bierze w nim udział, lecz tylko mała cząstka, wzburzona przez Kossutha.

— Zapewniają, że Sejm wkrótce przeniesiony zostanie z Kremsir do Wiednia, a następnie będzie ogłoszoną amnestya.

— Kroacya, Sławonia i Dalmacya, oraz Siedmiogród, mają być nadal reprezentowane na Sejmie tutejszym, nie zaś, jak dotąd, na Węgierskim.

— Gubernium Siedmiogrodzkie pod względem administracyi kraju wejdzie znowu w dawne stosunki, postanowione bowiem zostało zniszczenie Unii Siedmiogrodu z Węgrami.

Olomuniec, 5 grudnia.

Manifestem wydanym do ludów Monarchii Austriackiej, d. 2 grudnia, Cesarz Franciszek-Józef oświadcza iż uznaje potrzebę i pożyteczność instytucyi, zgodnych z potrzebami epoki, i że pójdzie bez wahania się drogą, mającą na celu odbudowanie na stałych zasadach Monarchii Austriackiej.

Zasady te są: prawdziwa wolność, doskonała równość praw rozmaitych ludów składających Cesarstwo, jako też równość wszystkich obywateli woliwiec prawa i równy udział Reprezentantów wszystkich ludów w Prawodawstwie. J. C. Młóć dodaje, że postanowiwszy zachować w nietykalności Koronę i Monarchią, jakkolwiek podzieli swe prawa z Reprezentantami swych ludów, tuszy jednak, że za ich spóldziałaniem i pomocą Bożą, zdola połączyć w jeden wielki Stan różne kraje i narodowości, z których się składa Cesarstwo.

Dalej oświadcza Cesarz, iż przedsięwzięte są środki do stłumienia wojny domowej, która wybuchnęła w jednej części Państwa. Dla przywrócenia pokoju N. Pan polega na spóldziałaniu swych ludów, przez pośrednictwo ich Reprezentantów. J. C. Młóć polega też na dobrym duchu ludności wiejskiej, która w ostatnich czasach przyszła do używania wszystkich praw obywatelskich, przez wyzwolenie od poddaństwa i pańszczyzny. Cesarz Jego Młóć nie mniej szą pokłada ufność w urzędnikach cywilnych i w walczącej swym armii.

Cesarz zapewnia nakoniec, że pragnie wynagradzać zasługi bez różnicy kast, i kończy temi słowy: „Ludy Monarchii! obejmujemy tron przodków Naszych w ważnej epoce. Wielkie są obowiązki, wielka odpowiedzialność, którą Opatrzność na Nas wkłada. Czujmy to, ale tuszymy, że nas Bóg nie opuści.“

— Вчера п. и была сюда депутация сейма, а вместе с тем офицеры, духовенство и чиновники учебного ведомства совершили присягу на верность Императору Францу Иосифу. Его Величество сказал ректору, что всегда будет покровительствовать наукам, а депутации сейма, составленной из представителей всех областей государства, поручил заботиться о скорейшем окончании проекта устава.

Франция.

Париж, 6 Декабря.

Во всех отделениях муниципалитета здешней столицы закрыты будут в полночь избирательные списки. Поэтому, не получивший своей записки лишается права на баллотирование. Результат выборов поныне не известен; полагают однако, что Лудвиг Бонапарте должен бы иметь на своей стороне по крайней мере 3,000,000 голосов, чтобы получить перевес над генералом Кавеньяком. Если он не получит такого числа голосов, то, согласно проекту Г. Марраста, выбор состоится в национальном собрании, а в таком случае генерал Кавеньяк, без сомнения, будет президентом.

— Сегодня, в национальном собрании, происходила выбор шести вице-президентов и двух секретарей. Вице-президентами назначены Гг. Бедо, Лакрось, Биасю, Гавен, Гудшо и Корбон; а секретарями Гг. Лавгау и Лоседа; после чего, министр внутренних дел Г. Дюфурь вошел на кафедру, чтобы сообщить известие от правительства. Все поспешно заняли свои места, надясь услышать депешу. Министр, при глубокой тишине, сказал: „Имю честь предложить вам проект закона, отменяющий постановление 19 Сентября сего года относительно народных наград (А! а! общее освобождение от заблуждений).“ Г. Ларошжаклен: „Я уверяю, что министерство повинилось лишь справедливому негодованию нац. собрания (О! о! нет, нет! да, да), желает отменить постановление, которое народным наградам назначены для всех заговорщиков с 1820 года.“ (Сильный шум со стороны Горы). При этом возник продолжительный спор между оратором и несколькими приверженцами партии Горы. Г. Ларошжаклен с жаром: „Требую, чтобы министры представили документы, на коих они основывают настоящий свой проект.“ (Новый шум в собрании). За сими в собрании производилась дальнейшая прения по бюджету.

— В сегодняшних газетах напечатаны длинные списки тех лиц, которым назначены были народные награды. *Journal des Debats* и *Union* с негодованием указывают, что в списках этих находятся друзья, вдовы и сироты всех царей и заговорщиков 1820 года.

— В вчерашнем Монитере подтверждают сообщенное пред сими известие, что город Брюссель назначен для собрания конгресса по делам Италии, и что Г. Токаиль будет уполномоченным со стороны Франции.

— Из Корсики прибыло еще одно лицо из фамилии Бонапарте в звание члена национального собрания: это Лудвиг, сын Луциана Бонапарте. Засим в национальном собрании состоят уже пятеро членов из сей фамилии: Лудвиг, Петръ, Геронимъ, Лудвиг (сын Луциана) и Муратъ.

Франция.

Париж, 7 Декабря.

Заседание национального собрания 7-го Декабря. Вице-президент Биэто открыл заседание в 2-м часу. Во время чтения протокола, все скамьи были заняты. Ожидали любопытных объяснений насчет именного списка тех 6,000 лиц, которым должны были получать от правительства пенсии в виде народных наград, и в числе которых были Людовик Физки и Лавбо подл Гг. Марраста и Пиа. Едва секретарь прочел доклад, как Г. Сенарь потребовал голоса при глубокой тишине, и объявил, что вчера он не находился в присутствии, когда министр внутренних дел вошел с предложением об отмене постановления о национальных наградах, утвержденном в бытность его министром; что, если бы ему представлялся такой список лиц, в пользу которых он испрошал это постановление, то никогда не согласился бы на это, потому, что он и не думал оказывать вспомоществование царевичам,

— В dniu wczorajszym przybyła tu Deputacja od Sejmu, a tegoż dnia, oficerowie, duchowieństwo i zgromadzenie nauczycielskie składali hołd wierności Cesarzowi Franciszkowi-Józefowi. Monarcha rzekł między innemi do Rektora, że ciągle opiekować się będzie umiejętnościami i sztukami; Deputacyja zaś Sejmowej, złożonej z Reprezentantów wszystkich prowincyi Monarchii, polecił jak najspieszniejsze wykonczenie ustawy.

Франция.

Париж, 6 грудня.

Во всех отделениях муниципалных интесней столицы dziś o północy zamknięte będą listy wyborcze. Kto zatem nie odbierze swojej karty, utraci prawo głosowania. Wypadek wyborów nie jest wiadomy; sądzą jednak, że Ludwik Bonaparte musiałby mieć najmniej 3,000,000 głosów, żeby odnieść przewagę nad swoim spółzawodnikiem, Jenerałem Cavaignac. Gdyby nie otrzymał tej liczby, wybór przypadłby na Zgromadzenie Narodowe, a wówczas Prezydentostwo dostałoby się niechybnie Jenerałowi Cavaignac.

— W dniu dzisiejszym zajmowało się Zgromadzenie wyborami sześciu Wice-Prezesów i dwóch Sekretarzy. Wice-Prezesami zostali PP. Bedeau, Lacrosse, Bixio, Harvin, Goudechaux i Corbon, a Sekretarzami PP. Langlois i Laussedat; następnie Minister spraw wewnętrznych, P. Dufaure, żądał głosu aby przełożyć pewne oświadczenie odrzucił. Wszyscy pośpieszyli na swe miejsca w nadziei usłyszenia depeszy. Minister wśród najgłośniejszej ciszy rzekł: „Mam honor przełożyć wam projekt do prawa, znoszący postanowienie z d. 19 września r. b. względem narodowych nagród. (Ah! ah! powszechne wywiedzenie z błędu).“ P. Larochejacquelin: „Oświadczam tu, że ministerstwo uległo tylko słusznemu oburzeniu Zgromadzenia Narodowego, (Oh! oh! Nie, nie! Tak, tak!) cofając postanowienie, które wszystkim spiskowym od roku 1820 przyrzekło narodowe nagrody.“ (Gwałtowne przerwanie przez Górę). W skutek tego wszczął się długi spór między mówcą i kilku członkami stronnictwa Góry. Pan Larochejacquelin z gwałtownością: „Żądam, aby Ministrowie złożyli akta, na których opierają swój dzisiejszy projekt.“ (Nowy hałas w Zgromadzeniu). Potem przemawiani prowadzono Zgromadzenie dalsze rozprawy nad budżetem.

— Dzienniki ogłaszają dziś długie listy tych osób, które miały otrzymać nagrody narodowe. *Journal des Debats* i *Union* z oburzeniem wytykają, że na tych listach znajdują się przyjaciele, wdowy i sieroty wszystkich Królów i spiskowych od r. 1820.

— *Moniteur du Soir* potwierdza udzieloną dawniej wiadomość, że wybrano miasto Brukselle na zjazd Kongressu Włoskiego, i że P. Toequeville reprezentować będzie Rzeczpospolitą Francuską.

— Z Korsyki przybył znowu jeden Bonaparte do grona Reprezentantów Francyi; tym jest Ludwik syn Lucjana. Zatem Zgromadzenie Narodowe liczy już pięciu członków tej rodziny: Ludwika, Piotra, Hieronima, Ludwika, syna Lucjana, i Murata.

Francja.

Dnia 7 grudnia.

Obrady Zgromadzenia Narodowego w dniu dzisiejszym. Wice-Prezes Bixio otworzył posiedzenie o godz. 2. Podczas odczytania protokołu, wszystkie ławki zajęte zostały. Oczekiwano interesujących objaśnień względem listy tych 6,000 osób, które dotąd otrzymywały rządowe pensye, jako nagrody narodowe; a pomiędzy obok remi, kochanki Fieschi go i Alibauda figurowały PP. Marrast i Felixa Pyat. Zaledwo Sekretarz odczytał protokół, P. Senard prosił o głos, i rzekł, że ponieważ wczoraj nie był obecnym, kiedy Minister spraw wewnętrznych wniósł projekt zniesienia nagród narodowych, za jego ministerstwa uchwalonych, teraz przeto oświadcza, że gdyby mu okazano była lista osób, dla których ten dekret wyjednywał, nigdy by na nią nie przyzwolił; wcale bowiem nie myślał udzielać wsparcia królów i kochankom ich, lub uwolnionym z kajdan zbrodniarzom; popiera zatem przedstawienie teraźniejszego Ministra spraw wewnętrznych, i najuroczyściej zamyśla jego pochwałę.

любовницамъ ихъ и выпущеннымъ на волю каторж-
никамъ. Почему съ своей стороны поддерживаетъ
предложеніе нынѣшняго министра внутреннихъ дѣлъ,
одобряя оное торжественно. Министръ внут. дѣлъ,
Дюфуръ, представилъ еще объясненія относительно
обнародованныхъ въ газетахъ лицъ, коимъ назначены
были народныя награды, обращая вниманіе, что имен-
ный списокъ въ такомъ видѣ, въ какомъ нынѣ со-
общенъ нѣсколькими газетами, заимствованъ не изъ
комиссіи; и что къ нему присоединили именныи спи-
сокъ арестантамъ. Какъ онъ, такъ и Кавеньякъ объя-
вили, что только съ цѣлію навести вредъ избранію
последняго, надѣлали столько шума по сему дѣлу, ко-
торое впрочемъ ни въ какомъ случаѣ не можетъ быть
отнесено къ ответственности правительства. По про-
изнесеніи еще нѣсколькихъ рѣчей, собраніе перешло
къ очереднымъ дѣламъ и засѣданіе было закрыто.

— По мѣрѣ приближенія окончательнаго срока для
выборовъ, замѣтно усугубляющееся волненіе умовъ.
Въ журналахъ легитимистскихъ, орлеанскихъ и бона-
партистскихъ, стараются поддерживать это волне-
ніе. До 2,000 находившихся здѣсь уроженцевъ изъ
Эльзаса, объявили себя въ пользу Лудвика Бонапар-
те; а Иеронимъ, Наполеонъ и Петръ Бонапарте на-
печатали въ журналахъ, что, такъ какъ ни одинъ изъ
нихъ не старается быть избраннымъ въ президенты;
то всѣ избирательные билеты, съ надписью „Бо-
напарте“, должны быть приняты въ пользу Лудвика
Бонапарте. Г. Кремье публично объявлялъ себя въ
пользу сего послѣдняго, а г. Грино, председатель
Лионскаго центральнаго комитета, полагаетъ, что въ
Ронскомъ департаментѣ подавно будетъ до 30,000 го-
лосовъ въ пользу Распай, 25,000 въ пользу Лудви-
ка Бонапарте, 15,000 въ пользу генерала Кавеньяка,
а 8,000 въ пользу Ледру-Роллена.

— Говорятъ, что приверженцы Орлеанскаго Дома
старались узнать мнѣнія оного касательно президент-
ства Французской Республики. Герцогиня Орлеан-
ская несогласна на избраніе Лудовика Наполеона.
Лудовикъ-Филиппъ, напротивъ, отвергаетъ Кавеньяка,
и желаетъ племянника Императора. Герцогъ Омаль-
скій согласенъ съ мнѣніемъ отца. Герцогъ Немурскій
и Принцъ Жуанвилльскій сохраняли нейтралитетъ.
Мнѣніе Герцога Монпансье неизвестно. Г. Гизо болѣе
склоненъ къ Генералу Кавеньяку. Онъ писалъ, что
скорѣе рука у него отсохнетъ, нежели онъ подастъ
голосъ въ пользу Лудовика Наполеона.

8 Декабря.

Лудвикъ Бонапарте написалъ къ Папскому нунцію
письмо стараясь утѣрить его, что не имѣетъ никакихъ
связей съ принцемъ Канино (старшимъ сыномъ Лу-
цияна), который былъ главною пружиною возникшихъ
въ Римѣ смутеній, и что не посягаетъ, какъ можно
было посягать на власть Папы, почитаемаго вообще
украшеніемъ католицизма.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: „Неизвѣстно
донная съ достоверностію, въ какую сторону началь-
никъ католическаго христіанства обратился; не знаемъ,
подъ защитою какого знамени бить или поконить эта
смиренная, кроткая, достопочтенная глава, которой
никогда не забудетъ тотъ, кому однажды случи-
лось видѣть ее. Мы желаемъ, чтобы на Францію
пала честь предложить ему свое гостеприимство, чтобы
наша страна, не смотря на собственные раздоры, пер-
вая удостоилась счастья принять его въ свои объятія.
Да здравствуетъ онъ при нашихъ страданіяхъ, при на-
шихъ раздорахъ. Да привезетъ намъ съ собою миръ
и милосердіе. Да откроются для него дворцы на-
шихъ Царей. Да вступитъ онъ въ эти стѣны, свидѣтели
столькихъ переменъ. Пускай самъ онъ явится слѣ-
пой случайности, найдетъ тамъ Провидѣніе. Да оду-
шевитъ онъ терзающія насъ крामолы дыханіемъ любви
и мира. „И творилъ правду, избѣгалъ несправедли-
вости, и потому умираю въ изгнаніи.“ Эти слова, ска-
занные некогда послѣ 60 лѣтъ борьбы и славы о нимъ
изъ его предметниковъ, могутъ быть повторены Шемъ
IX. И онъ также творилъ правду, и онъ также слѣдовалъ
этимъ путемъ, и на этомъ пути страданій, сорбанный
подъ тяжестью креста, на каждомъ шагѣ оставлялъ за со-
бою слѣды своихъ слезъ и крови. Вотъ какая благодар-
ность революціи. Какая же должна была быть скорбь
его, когда за нѣсколько предъ симъ дней, стоя на ко-
лѣняхъ въ своемъ саду и внемля шуму взбунтовавша-
гося народа, предъ лицемъ Божиимъ спрашивая у своей
совѣсти, куда хотѣть зайти эти взволнованныя и осла-
бѣвшія толпы, бушующія невдалекѣ отсюда. Для нихъ—

Ministerъ справъ внутреннихъ *Dufaure*, даъ jeszcze
niektóre objaśnienia co do ogłoszonych w dziennikach
osób, dla których przeznaczone były narodowe nagrody,
zwracając uwagę, że lista, w tej formie, w jakiej ją
dziś kilka dzienników ogłosiło, nie z Kommissyi wyszła,
i że kopie list więźniów z nią połączono. Tak on,
jak i Cavaignac, dali poznać, że tylko dla zaszkodzenia wy-
borowi ostatniego, narobiono tyle hałasu w tym interesie,
który zresztą w żaden sposób spadać nie może na odpowie-
dzialność rządu. Po kilku jeszcze mowach w tym przed-
miocie, Zgromadzenie przeszło do porządku dziennego i
posiedzenie zamknięte zostało.

— Im bardziej zbliża się kres wyborów, tem silniejsze
sposzczegac się daje wzburzenie umysłów. Dzienniki legi-
tymistowskie, Orleańskie i Bonapartystowskie, każdy ze swej
strony, starają się działać na umysły. Około 2000 mieszkaj-
ących tu Alzateczyków oświadczyło się za Ludwikiem Bo-
naparte, a Hieronim Napoleon i Piotr Bonaparte ogło-
sili w dziennikach, że, ponieważ żaden z nich nie sta-
ra się o Prezydentostwo, zatem wszystkie karty wyborcze,
z napisem: Bonaparte, służą jedynie Ludwikowi. P.
Cremieux oświadczył się też publicznie za nim, a P. Gri-
naud, Prezes tak zwanego komitetu centralnego w Lyo-
nie, sądzi, że z departamentu Rodanu, 30,000 głosów
otrzyma Raspail, 25,000 Ludwik Bonaparte, 15,000 Je-
nerał Cavaignac, a 8000 Ledru-Rollin.

— Mówią, że stronnicy Rodziny Orleańskiej chcieli
dowiedzieć się o jej zdaniu względem Prezydentury Rzeczy-
pospolitej Francuzkiej. Xiężna Orleańska nie chce nawet
wierzyć w obior Ludwika Napoleona. Ludwik Filip przeciw-
nie, odrzuca Cavaignaca i życzy synowca Cesarza. Xiąże
Aumale podziela zdanie swojego ojca. Xiąże Nemours i
Xiąże Joinville zachowują neutralność. Zdanie Xięcia
Montpensier nie jest wiadome. P. Guizot więcej jest przy-
chylnym Cavaignacowi; miał nawet jakoby oświadczyć, że
przedź ręką mu uschnie, niżby miał rzucić kreskę za Lud-
wikiem Bonaparte.

Dnia 8 grudnia.

Ludwik Bonaparte przesłał pismo Nuncyuszowi Pa-
piezkiemu, w którym oświadcza, że nie ma nic wspólnego
z Xięciem Canino (najstarszym synem Lucyana), będącym
główną sprężyną rozruchów, zaszłych w Rzymie, oraz
nie pojmuje, jak można było targnąć się na świecką wła-
dzę Papieża, będącego ozdobą katolicyzmu.

— Czytamy w *Journal des Débats*: „Nie wiemy dotąd,
w jaką stronę Naczelnik Katolickiego Chryścianstwa zwró-
cił swe kroki wygnania; nie wiemy, pod jakiego sztandaru
opieką czuwa lub spoczywa ta cicha, łagodna, czeigodna
głowa, której nie zapomni nigdy ten, komu raz pozwolo-
nem było ją ujrzeć. Pragniemy, by na Francję przed
innymi spadł zaszczyt ofiarowania mu gościnności; by nasz
kraj, pomimo własnych rozterek, miał pierwszy to szcze-
ście przyjąć go w objęcia swoje. Niech będzie pozdrowio-
nym w naszych cierpieniach, w naszych rozterkach! Niech
nam przywiezie z sobą Pokój i Miłosierdzie! Niech się dlań
otworzą pałace Królów naszych. Niech wstąpi w te mury,
świadki zmian tyłu. Niech sam w miejsce przypadku, fatum
ślepego, znajdzie tam Opatrzność. Bódaż te widownię na-
szych krawych niezgód przejał tętnieniem pokoju i mito-
ści! — „Pełniłem sprawiedliwość, unikałem nieprawości, dla
tego na wygnaniu umieram.“ Te słowa, które po 60 la-
tach walki i stawy wyrzekł jeden z jego najznakomitszych
poprzedników, mogą być powtórzonemi przez Piusa IX.
I on także sprawiedliwość spełniał; i on także trzymał się
jej drogi wiodącej przez ciernie i skały, i na niej zgięty
pod krzyżem, za każdym krokiem zostawiał ślady swoich
łez i krwi. Taką jest wdzięczność rewolucyi. Jakże bo-
lesną musiała być myśl jego, gdy przed kilku dniami, kłę-
cząc w ogrodzie swym i słysząc hałas zbuntowanego ludu,
w obliczu Boga pytał się swego sumienia: dokąd dążą te
szalejące i zaślepione tłumy, huczące u stóp jego? Dla
nich to wstąpił on na Górę Oliwną i spełnił gorzki kielich
wątpienia. Dla nich zniósł zarzuty Faryzeuszów, i upom-
nienia wielkich mężów Stanu, naganę mędrców i uczo-
nych tego świata. Nikt nie dowie się nigdy, jakie wewne-

то онъ вступилъ на Масличную гору и испилъ горькую чашу отчаянія. Для нихъ перенесъ упреки фарисеевъ, ученія великихъ государственныхъ мужей, неодобрение мудрецовъ и ученыхъ сего міра. Кто же узнать, какаа внутренняя борьба свершалась въ этой мощной, и однако же смиренной душѣ, какаа тревога должна была раздирать это сердце, преисполненное мужества и доброты. Изгнаніе—его награда. Изгнаніе послѣдовало послѣ обожанія. Воскликанія убійцъ заступили мѣсто пѣсней торжества, а орудія, возвестившія милость, выставили противъ дома прощанія. Если вышшіе Римляне читаютъ еще древнюю свою исторію, если заглядываютъ еще въ безсмертныя лѣтописи, служащія человѣчеству основаніемъ воспитанія, то они найдутъ тамъ страницы, которыхъ нынѣ не могутъ прочесть, непокрасѣвъ. Когда дочь Царя Сервія Туллія выѣзжала изъ воротъ Рима, встрѣтила на дорогѣ тѣло своего отца; лошади не хотѣли идти и возница указалъ своей госпожѣ кровавую преграду. Но Туллія закричала впередъ, сама вѣдая возжи и возвратилась, какъ пишетъ историкъ, къ своимъ пенатамъ, обогащенная кровію своего отца: *partem sanguinis ac caedis paternae contaminata ipsa respersaque*. Это послѣдняя римская революція. Въ разгарѣ убійства и крови, съ насмѣшкою на устахъ Туллія побуждая своихъ лошадей, направляетъ колесницу по мертвому тѣлу своего отца. Ни что не удерживаетъ ее, ни ужасъ преступленія, ни святость жертвы. Французская революція будетъ почитать за честь, непризнавать этой сестры-изверга, приметъ живые еще священные останки и усердною сыновнею рукою отретъ кровь этихъ священныхъ ранъ. Франція, будучи республикою или монархіею, предлагалъ изгнанному Папѣ убѣжище, остается вѣрно своему прошедшему, и мы не откажемъ нашей благодарности ни одному правительству, какое бы оно ни было, лишь бы только оно умѣло исполнить этотъ священный долгъ.

Англія.

Лондонъ, 25 Ноября.

Сегодня по-утру получено извѣстіе о смерти лорда Мельбурна. Знаменитый мужъ сей нѣсколько разъ былъ первымъ министромъ; у него не осталось дѣтей; единственный сынъ покойнаго, родившійся въ 1807 году, умеръ въ 1836.

— Въ *Times*, 30-го Ноября говоритъ, что отправленіе французскимъ правительствомъ, на четырехъ военныхъ пароходахъ, 3,500 человекъ войска въ Чивита-Веккію для защиты особы Папы, есть мѣра, оправдываемая ужаснымъ состояніемъ Рима. И такъ какъ генералъ Кавеньякъ чрезвычайно ограничилъ цѣль этого участія, и поручилъ сіе важное посольство. Г. Корсело, то мы не видимъ, говорятъ въ *Times*, ни какой причины почитать этотъ шагъ нарушеніемъ мира и законовъ нейтралитета, которые доселѣ были соблюдаемы французскою республикою съ большою точностію. Надѣмся при этомъ, что шесть англійскихъ линійныхъ кораблей, которые стояли въ послѣднее время въ Неаполитанскомъ Заливѣ, отправились уже въ Чивита-Веккію, гдѣ отрядъ англійскихъ морскихъ солдатъ могъ бы оказать полезное содѣйствіе въ защитѣ особы Папы.

— Въ министерскихъ журналахъ опровергаютъ извѣстіе, будто министерство приготовило уже проектъ о назначеніи содержанія католическому духовенству въ Ирландіи; объ этомъ разсуждали въ советѣ министровъ, но еще не состоялось рѣшительнаго постановленія.

— Въ здѣшнихъ окрестныхъ католическихъ церквахъ, прочитанъ былъ циркуляръ католическаго епископа Вальша, извѣщающій, что высшее католическое духовенство вознамѣрилось бѣдныхъ или осиротѣвшихъ дѣтей, находящихся нынѣ въ рабочихъ домахъ, или скитающихся по лондонскимъ улицамъ, помѣщать въ начатоно учрежденныхъ съ сего цѣлію приютахъ, для образованія изъ нихъ полезныхъ людей. Уже съ этою цѣлію купили нѣсколько домовъ на улицѣ Сутгаль-Стасіонъ, гдѣ извѣстное число сиротъ состоитъ подъ надзоромъ одного священника и нѣсколькихъ учителей. При поступленіи ожидаемыхъ приношеній, число такихъ приютовъ будетъ усилено. Въ слѣдствіе сего, всѣ католики проглашаются къ подпискѣ.

трзне walki zaszły w tѣj silnѣj a jednak skromnѣj duszy; jaka trwoga rozdzierać musiała to serce tak pełne odwagi, ale też tak pełne dobroci. Wygnanie jest jego nagrodą. Wygnanie nastąpiło po obóstwieniu. Okrzyk mordu zajął miejsce śpiewów tryumfu, a działa, które powitały amnestyą, zwrócono przeciw domowi przebaczenia. Jeżeli Rzymianie dzisiejsi czytają jeszcze dawne swe dzieje; jeżeli rzucają jeszcze okiem w te nieśmiertelne kroniki, służące ludzkości za podstawę wychowania, znajdują tam karty, których dzisiaj bez wstydu przeczytaćby zapewne nie mogli. Gdy córka Króla Serwiusza Tulliusza wyjeżdżała z bram Rzymu, ujrzała ciało zamordowanego swego ojca rozciągnięte na drodze. Konie się wspięły, a woźnica wskazał swęj pani krwawą zapórę. Ale Tullia ruszyła dalej, sama porwała za wodze, i wróciła, jak mówi historyk, do swych Penatów, zbroczona krwią ojca swojego: *partem sanguinis ac caedis paternae contaminata ipsa respersaque*. To jest ostatnia Rewolucya Rzymska. Przez mordercy i krew Tullia owa, z szyderstwem na ustach, pędząc swe konie, prowadzi wóz po trupie ojca. Nic jej nie wstrzymuje, ani wielkość zbrodni, ani świętość ofiary. Dla Francuzki Rewolucyi będzie to zaszczytem, nie uznać tѣj wyrodnęj siostry; zebrać żyjące jeszcze święte szczątki gdzie bądź na publicznej drodze, i troskliwą synowską dłonią otrzeć krew tych świętych ran. Francya, czy to jest Rzeczpospolita czy Monarchią, ofiarując wygnanemu Papieżowi schronienie, pozostała wierną swęj przeszłości, i nie odmówimy naszej wdzięczności żadnemu rządowi, jakkolwiek on będzie, byle tylko umiał wypełnić ten święty obowiązek.

ANGLIA.

Londyn, 25 listopada.

Dziś rano nadeszła wiadomość o zgonie Lorda Melbourne. Mąż ten znakomity piastował kilkakroć urząd Pierwszego Ministra. Nie zostawił żadnego potomstwa, bo jedyny syn jego, urodzony 1807 roku, umarł w r. 1836.

— W *Times* z d. 30 listopada mówią, że wysłanie przez Rząd francuzki na czterech wojennych parostatkach 3.500 ludzi do Civitavecchia, dla ochrony osoby Papieża, jest środkiem spowodowanym przez okropne położenie Rzymu. I ponieważ Jenerał Cavaignac nadzwyczaj ograniczył cel tego wdanія się, i polecił to ważne poselstwo P. Corcelles, nie widzimy tedy, mówi taż gazeta, żadnej przyczyny, dla którejbyśmy mieli ten krok uważać za naruszenie pokoju i praw neutralności, które dotąd były z największą ścisłością przez Rzeczpospolitą Francuzką przestrzegane. Spodziewamy się nad to, że sześć angielskich liniowych okrętów, które w czasach ostatnich stały w odrodze Neapolitańskiej, wdały się już także do Civitavecchia, gdzie oddział angielskich marynarzy mógłby wyświadczyć najużyteczniejszą pomoc dla ochrony osoby Papieża.

— Dzienniki ministerjalne zaprzeczają pogłosce, jakoby gabinet już przygotował projekt uposażenia duchowieństwa Katolickiego w Irlandyi; mówiono wprowadzić o tem na radzie Ministrów, lecz nie ostatecznie nie postanowiono.

— W tutejszych i sąsiednich kościołach katolickich odczytany został przez duchownych okolic Biskupa katolickiego Walsh, według którego, wyższe katolickie duchowieństwo ma zamiar ubogie lub rodziców nie mające dzieci, które teraz pomieszczone są w domach pracy lub waleją się po ulicach Londynu, pomieścić w urządzonych na ten cel domach, gdzieby mogły być na ludzi użytecznych wychowane. Jakoż zakupiono już na to kilka domów przy ulicy Southall-Station, gdzie pewną liczbę osieroconych dzieci oddano pod dozór jednego duchownego i kilku nauczycieli. Liczba tych domów schronień pomnożona zostanie, jak tylko spodziewane fundusze zbierane będą. Wszyscy przeto katolicy wezwani są do składek.

Вчера, наконецъ, палата депутатовъ собралась. Маркизь Потенциани предложилъ поднести Папѣ адрессъ съ изъявленіемъ преданности, при чемъ встрѣчно иль сильное противорѣчіе со стороны Князя Канино (Люциана Бонапарте). Произведена баллотировка, и предложеніе Маркиза Потенциани было принято; но какъ результатъ казался нѣсколько сомнительнымъ, то Князь Канино предложилъ вторичную баллотировку, которая и повела къ отверженію предложенія Маркиза. Князь Канино, явился при этомъ въ черномъ фракѣ, съ палашомъ при бедрѣ и съ мушкетомъ на плечѣ, какъ въ отличительномъ костюмѣ революціи 1793 года.

— Новое демократическое Министерство издало программу, подписанную г-дами Маццарелли (Президентомъ), Галетти, Стербини и Лунати. Эта программа отличается довольно умѣреннымъ духомъ и потому не заслужила одобренія отъявленныхъ демократовъ.

— Жители Срастевере весьма недовольны происшествіями 15-го и 16-го с. м. и, по видимому, хотѣтъ выказать это неудовольствіе на дѣлѣ. Сколько извѣстно, сѣверное сѣаніе 17-го Ноября сильно подействовало на тамошнее народонаселеніе и поразило его страхомъ.

— Въ письмѣ изъ Рима, напечатанномъ въ Марсельской газетѣ, сообщаютъ: когда Папа узналъ всю опасность положенія вещей, написалъ ко всемъ Римскимъ князьямъ циркуляръ, приглашая ихъ къ себѣ во дворецъ. Но изъ нихъ не только не явился ни одинъ, но утверждаютъ, что нѣкоторыхъ видѣли въ мѣтномъ скопищѣ, а князь Боргере помогалъ устанавливать орудія предъ Квириналомъ. Фамилія, которой Папы дали убѣжище въ ея несчастіи, которая взыскана милостями, достоинствами, княжескими званіями, фамилія Бонапарте появилась въ первыхъ рядахъ возмущившейся черни. Князь Канино, иначе Мусинабьно, сынъ Люциана, командовалъ шайкою въ 200 чел., съ ружьемъ на плечѣ, и съ саблею въ рукѣ. Его сынъ равномерно отличался. Человѣкъ, который первый отринуть слова Его Святѣйшества, принесенныя депутатомъ Галетти — былъ князь Канино, и онъ первый провозгласилъ: «да здравствуетъ республика!» Онъ откомандировалъ часть своей шайки, чтобы она привела къ Папскому дворцу весь взбунтовавшійся народъ: 30,000 чел. народа, національной гвардіи, арміи, пришло осаждать квириналъ; только изъ за угла въ стрѣла эта сволочь, не смѣя полвиться ни предъ одними воротами, гдѣ могли быть Швейцарцы, а ихъ было всего 100 чел., и эта горсть выдержала нападеніе въ продолженіе восьми часовъ. Это можетъ представить образецъ визости заговорщиковъ въ этотъ раковой дець, т. е. 16 Ноября. О сколько бѣдствій дець сей породилъ для столицы христіанскаго міра!»

Флоренція, 27 Ноября.

Дипломатическія сношенія между Тосканою и Неаполемъ прекращены: Неаполитанскій посланникъ въ Флоренцію, въ слѣдствіе полученнаго изъ Неаполя предписанія, потребовалъ у Тосканскаго правительства паспорта, который и получилъ. Причиной сего разрыва имѣетъ быть то, что Тосканское правительство дозволило Сицилійскому повѣренному въ дѣлахъ выставить сицилійскіе гербы.

— Въ Ливорно народъ устроилъ торжество въ честь умерщвленія министра Россіи: гражданственность наша (пишетъ одинъ корреспондентъ) примѣтно отступаетъ къ варварству.

— Адмиралъ Боденъ, 13-го Ноября, прибылъ изъ Туниса въ Мессину.

Вчера наконецъ згромадилась Изна Депутативная. Марграбиа Потенциани предложилъ уложить адрессъ до Папіежа зъ wynurzeniem nległości, lecz znalazł silny opór ze strony Xiecia Canino (Lucyana Bonaparte). Przystąpiono więc do głosowania, przez powstanie i siedzenie, i wniosek Margrabiego zdawał się być przyjętym: że jednak większość była wątpliwą, Xiaze Canino żądał tajnego głosowania; w skutku którego wniosek Margrabiego Potenziani został odrzucony. Xiaze Canino ukazał się przy tej okoliczności w czarnym fraku, z pałaszem przy boku i z muszkietem na plecach, jako w charakterystycznym ubiorze rewolucyj Francuzkiej z 1793 roku.

— Nowe demokratyczne Ministerstwo ogłosiło program podpisany przez PP. Muzzardelli (Prezesa), Galetti, Sterbini i Lunati. Program ten odznacza się dosyć umiarkowanym duchem, i dla tego nie podobał się zagorzałym demokratom.

— Mieszkańcy Transtwyberyńscy, wielce niezadowoleni z wypadków 15-go i 16-go listopada, widocznie chcą okazać to niekontentowanie czynniami. Nie wiadomo, północna zorza 17-go listopada mocno podziałała na ludność tameczną i przejęła ją widocznym strachem.

— Piszą z Rzymu do gazety Marsylskiej: „Kiedy d. 16 Papież poznał całe niebezpieczeństwo stanu rzeczy, napisał do wszystkich Xiaząt Rzymskich, wzywając ich do pałacu. Nie tylko żaden się nie stawił, ale zapewniają, że kilku z nich widziano w buntowniczej zgrai, a Xiaze Borghese, pomagał ciągnąć działa przed Kwirynalem. Rodzina także, której Papież dał przytułek w jej nieszczęściu, którą osypali łaskami, godnościami, tytułami xiażęciami, rodzina Bonapartych, ukazała się w pierwszych szczykach napastniczego motłochu. Xiaze Canino, inaczej Musignano, syn Lucyana, przywoził bandzie około 200 ludzi ze strzelbą na plecach, z pałaszem w ręku. Jego syn również się popiswał. Był to Xiaze Canino, który pierwszy odrzucił słowa pojednawcze Ojca świętego, przyniesione przez deputowanego Galetti, oraz pierwszy wykrzyknął: „Niech żyje Rzeczpospolita!“ On to posłał część swojej bandy, iżby przyprowadziła przed pałac Papieżki całą zbuntowaną tłuszcę. 30,000 ludzi, gwardyi narodowej i wojska przyszło oblegać bezbronny Kwirynał: zgraja ta strzelała z za węglów nie śmiejąc pokazać się przed żadną bramą, gdzie mogli być Szwajcarowie; a tych było tylko 100, i ta garstka wytrzymała napad przez osm godzin. Ten szczegół może dać miarę podłości spiskowych w tym fatalnym dniu 16 listopada. O ileż kłeski dzień ten zgłuszył stolicy świata Chryścianskiego.“

Florenція, 27 listopada.

Dyplomatyczne związki między Toskanią i Neapolem są przerwane; Poseł Neapolitański we Florencyi, w skutek otrzymanego z Neapolu rozkazu, żądał od Rządu Toskańskiego pasportu i takowy otrzymał. Przyczyną tego zerwania ma być to, że Rząd Toskański pozwolił Sycylijskiemu sprawującemu interessa zawiesić Sycylijskie herby.

— W Liwornie lud wyprawil uroczystosc na uczczenie zabojstwa Ministra Rossi; cywilizacya nasza (mowi jeden korespondent), wyraznie cofa sie ku barbarzynstwu.

— Admirał Baudin przybył d. 13 listopada z Tunetu do Mesyny.

ВИЛЬНА, въ Тип. О. Гамкоберга—Пет. позвол. 14-го Декабря 1848 г. Попр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухом.